

Lakialoite LA 40/2017 vp

Sami Savio ps ym.

Lakialoite laiksi meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Elinkeino- ja yritystukien suuri määrä ja monopolivinen käyttötarkoitus ovat herättäneet laajaa yhteiskunnallista keskustelua. Yritystuista merenkulkuun kohdistuvat tuet ovat varsin poikkeuksellisia. Ne ovat pysyviä ja kohdistuvat tuettavien yritysten liiketaloudelliseen perustoimintaan. Muutoin yritystuet ovat pääsääntöisesti väliaikaisia.

Tampereen yliopistossa vuonna 2017 tehdyn selvityksen mukaan matkustajamerenkulun tukien kokonaismäärä on ollut noin 250 miljoonaa euroa vuodessa. Erityisen ongelmallisena voidaan pitää matkustajamerenkulkuun kohdistuvaa miehistökustannustukea. Miehistökustannustuen piiriin luetaan koko aluksella työskentelevä henkilökunta riippumatta siitä, kuuluvatko työntekijät esimerkiksi kansi- ja konehenkilökuntaan vai taloushenkilökuntaan. Matkustajamerenkulkuun vuosittain kohdistuvan miehistökustannustuen määrän arvioidaan olevan noin 39 miljoonaa euroa.

Miehistökustannustuella on pyritty nettopalkkauksen kaltaiseen järjestelmään, joka vapauttaa varustamot työntekijöiden sosiaalikulujen ja palkasta ennakonpidätykseen kuuluvan osan maksamisesta. Miehistökustannustuen välityksellä varustamoille palautetaan merimiesten palkan ennakonpidätys sekä työnantajan merimieseläkelaisissa säädetty eläkevakuutusmaksu ja osuus tapaturmavakuutusmaksusta. Vuodesta 2004 tilapäiseksi tarkoitettu miehistökustannustuki matkustajaluksille säädettiin pysyväksi vuodesta 2009 alkaen. Tuen haittavaikutuksiin lukeutuu valtion menojen kasvun lisäksi mantereen matkailu- ja ravintola-alan yritysten heikentynyt kilpailuasema ja tätä kautta niiden työllistämisedellytysten väheneminen. Valtion menojen pienentämiseksi sekä matkailu- ja ravintola-alan kilpailuneutraaliteetin parantamiseksi matkustajamerenkulun miehistökustannustuki olisikin tarkoituksenmukaista ensi tilassa puolittaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 40/2017 vp

Laki

meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 298/2015, uusi 2 momentti ja 12 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

11 §

Yleisesti verovelvollisen merenkulkijan merityötulon perusteella maksettavan tuen määrä

Matkustaja-aluksella työskentelevän merenkulkijan osalta tukea maksetaan kuitenkin vain puolet 1 momentissa tarkoitettua määrästä.

12 §

Rajoitetusti verovelvollisen merenkulkijan aluksella tehdyn työn perusteella maksettavan tuen määrä

Matkustaja-aluksella työskentelevän merenkulkijan osalta tukea maksetaan kuitenkin vain puolet 1 momentissa tarkoitettua määrästä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Helsingissä 29.9.2017

Sami Savio ps
Toimi Kankaanniemi ps
Rami Lehto ps
Arja Juvonen ps
Olli Immonen ps
Laura Huhtasaari ps
Teuvo Hakkarainen ps
Leena Meri ps
Jari Ronkainen ps
Jani Mäkelä ps